II. évfolyam. 94. szám. Vasárnap 1883. augusztus 12-én.

ELŐFIZETÉSI DÍJ, helyben házhoz hordva:
Egész évre . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre . . 2 „

Kiadó hivatal: Nadasch, Muzsik és Partlics könyv- és könyomdájában a városház-épületben, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELODESI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (féliven) és csütörtökön.

Szerkesztövel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ, vidékre postán küldve:
Egész évre . 9 frt — kr.
Fél évre . 4 „ 50 „
Negyedévre 2 „ 25 „

Szerkesztőségi iroda: Sötét-utcza s csendes-utcza sarkán, Hofeneder-féle házban, hová minden a lap szellemi részét illető közlemény küldendő.

Bármentesitetlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések lapunk számára felvétetnek: Budapesten, Lang Lipót és Schwarz Gyula. Gizella-tér 3. sz.— Haasenstein & Vogler, Dorottya-utcza 11. sz.— Goldberger A. V. Váczi-utcza. Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf I. Seilerstätte N. 2. — Haasenstein & Vogler. I. Wallfischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa I. Wollzeile Nr. 12. — Oppelik A. I. Stubenbastei Nr. 2. Dukes Miksa I. Riemergasse Nr. 12.— Steru Móritz I. Wollzeile Nr. 25.— Rotter és társa I. Riemrgasse Nr. 13.— Danneberg I. II. Czerninplatz Nr. 5.— Schalek Henrik Wollzeile Nr. 14. Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban a/M. Daube G. L. és társa.

„Éljen Istóczy!“

Ha a „misera plebs“ megfeledkezik vallása parancsairól, kivetközik erkölcseiből, emberből állattá fajul s vérszomjtól ittasulva kaszát, kapát ragad, hogy fölforgassa a társadalmi rendet, ajkán a jelszó: „Éljen Istóczy!“

Ha az alattomos gonosztevő, kinek az éj sötétje, s a megzavart béke koncz, melyből busás részt követel, titkon fölgyujtja békeszerető polgárok házait, javait, azt orditja lelkesülve: „Éljen Istóczy!“

Ha nagy városok élhetetlen proletárjai, munkakerülo csavargói, összeröffennek, és fölhasználva a rendőrség tehetetlenségét, dúva, rabolva rohannak végig az utczákon kifosztogatva zsidó és keresztény kereskedők boltjait egyaránt, tördelnek ablakokat eloltják a világosságot árasztó gázlángokat, föltépik a kövezetet, — az eroszakoskodás gonosz betörés, aljas tolvajlás és szemtelen rendzavarás, rut büntanyája fölött rémesen zug fel a lelkesito jelszó: „Éljen Istóczy!“

Hát azt akartad-e elérni nemes Istoczy Győző, hogy midőn évek hosszu során át egy nevetséges orült eszmének magvait hintéd el a társadalom talaján, mely sokaig még csak satnya gyümölcsöt se termett végre megfogamzván: a kihajtott csodafán a rablás, gyujtogatás, öldöklés, törvénytiprás véres gyümölcsei teremjenek meg?

Ha azt akartad, elérted czélod!

Neved végig hangzik egész Európán mint minden gaztett apostolae.

Védszelleme vagy minden gonosztevőnek, s utolján az akasztofára itélt is a te neved hangoztatása mellett nyujtandja át nyakát a hóher kötélének.

Mily édes egy öntudat lehet, mily siker koronázott elégtétele évek hosszu küzdelmeinek, mily lelkesito önérzet mily büszke gondolat, hogy az a — a te neved — aggodalma ezer meg ezer békeszerető embernek, rémito ördöge egy megalázott hitfelekezetnek, sötét foltja egy országnak, szégyen bélyege egy parlamentnek, üldözött vádja az igazságszolgáltatásnak, — de lelkesito üdvriadata éhenkórász, zavarosban halászni szerető elemeknek, koronája a botrányoknak, jelszava a rendzavaró proletároknak, hymnusa a pék és suszterinasoknak, trágár ökrendezése kapa és kaszakerülő csavargóknak!

Mert nincs józan ember széles ez országban, sőt egész Európában is, aki — föltéve, hogy aljas érdekek nem vezérlik, — elveidből csak egy szemernyit is magáéva tett volna.

Tényleg mindenki egy nézetben volt veled az iránt, hogy minden népfajnak sajátos s csaknem kiirthatatlan bünei vannak. Igy a zsidóinak is.

De hogy valamely népfajt azzal lehessen büneiből kigyógyitani, hogy azt messze kiüzzük az országból és ha üzzük bizonyára oly messzire, hogy ember se lakjék azon a tájon a hol békében megpihenhetnek. Ennél orületesebb ostobább, nevetségesebb ideát még a te agyad se teremthetett volna.

Hanem, hogy társadalmi uton a törvény védelme alatt humanus intézményekkel odahatni, hogy a zsidóságnak hátramaradt része is a kor niveaujára emeltessék: nemes törekvés, melyet mindenki támogat.

De hiszen te nem azt akartad! nevezetes ember akartál lenni mint Herostrátes. Lám! milyen követoid vannak!

Verhovay! — Onódy! — Bary! — Szalay! — és valamenyi naplopó, csavargó, ehenkorász, tolvaj, rabló, gyujtogató, van ez országban belül ez országon kivül!

Ezek valamennyien nagy hálával tartoznak neked, mert ha eddig a revolver journalistát, a csavargót s tolvajt az ő profán mindennapi nevén nevezték meg, most valamennyi sorakozik a te zászlód alá s büszkén vallja magát antiszemitának!

A fővárost meggyalázó utczai zavargás hősei tele torokkal hálálkodtak! Meg vagy-e elégedve ily tömeg ajkairól hallhatni: „Éljen Istóczy!“?

A köztisztaságról.

Sajnos dolog, hogy a mi háziurainknak, városi polgárainknak erről szólani kell; de tapasztaljuk, hogy polgáraink a köztisztaságot életrendjükben nem tartják első kelléknek, udvaraikat nem tartják azon állapotban, amint azt a közrend megkivánja.

Országszerte hangoztatják a hirlapok, hogy az ázsiai kolera-járvány közeledtére a fováros, de a vidéki városok is óvintézkedéseket tesznek a valószinüen bekövetkezendő veszély enyhitésere, esetleg megakadályozására. Városunk közegészségügyi tanácsa is, mindjárt az első hirre összeült tanácskozni és kimondta, hogy a város köztisztasága hatóságilag szemléltessék meg s a szükségesek fölött azonnal intézkedés tétessék. E határozat lapunk utján a közönség tudomására jutott s azonkivül a rendőrkapitányi hivatal is megtette a maga figyelmeztetését. Hetek multak el azóta és tett-e a közönség annyit, mint a mennyire fel lett hiva? Bizony nem tett semmit még ezideig.

A városi tanács értesülvén a polgárok e közönyösségéről, egyszer-masszor konstáblereket küldött ki, hogy az udva-rokat szemléljék meg, a köztisztaságra hivják fel a lakókat és háziurakat, mert a közelgő veszedelemnek a tisztaság és jó levegővel állihatjuk utját első sorban. A konstáblerek legnagyobb részt be is járták már a várost, de vajjon lesz-e eredménye e megszemlélésnek, jóakaratu tanácsadásnak, arra bajos volna helyesloleg felelni.

A tapasztalat arról győzte meg a kapitányságot, hogy a háziurak legnagyobb resze szereti ugyan a jó busás bérpénzt évnegyedenkint felszedni, hanem a lakók tisztaságáról gondoskodni fölöslegesnek tartja; és megforditva, a háziur mindent elkövetne a lakók érdekében, de mikor a lakókat a rend és tisztasághoz szoktatni nem tudja, végre is megunja a velok való czivakodást és rájok hagy mindent. E kölcsönös indolentia aztán a legnagyobb piszoknak a szemétdombját halmozza fel az udvarokban és a lakó a háziurra, a háziur a lakóra hárítja mulasztásait.

Ezt észlelték a konstáblerek; de észleltek még más oly dolgot is, melyről intézkedni a hatóság feladata, mert az tovább igy nem maradhat.

Az árnyékszékek és ezekkel kapcsolatosan a trágya-gödrök elhelyezése az udvarokban a legnagyobb rendetlenséget mutatják; sok udvarban e piszok és mocsok annyira állandó, hogy annak kitisztitása már a lehetetlenségek közé tartozik. És ilyen udvarok tisztaságát másként nem is lehet rendbe hozni, mintha a régi, helytelenül elhelyezett, az idők viszontagságai miatt teljesen elkorhadt árnyékszékek lerontása és más alakban felépitése hatóságilag a legszigorubban elrendeltetik s ezen rendelet büntetés terhe alatt foganatosittatik. Csakis ily hatósági közbelépés mellett lehet az udvarok dögleletes levegőjét megtisztittatni és polgáraimkat a köztisztaságra rászoritani.

A városi tanács a közterek kitisztitását már foga-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Válaszom!

Nincs kegyelem, nyugalom, nem nyugszik benned a vér sem,
Tudtok alodni talán áltató dal nélkül?
Visszavonultam az alpesi tájnak e tünde olébe,
Hagyjátok dalaim s erul a dalnokot is!
Később zengem a dalt, mert erzem dalra tor ajkam,
Érzem a bűvos erot, melyből dal fakadoz.
Eldalolom nektek, mint láttam ját-zni a tündért
Lesve a hajnalpirt, mint lepi el a mezőt.
Eltanulom a ropke madártol a bájteli zengést,
És a hegyi patakok álomuzo morajat.
Jaj de ha most folverne e lap nyugodalmam oleből,
Mindenkorra kivesz gyenge szavam s a szivem!

Radegund, augusztus hóban. **Nymbus.**

Fővárosi levél.

(Scharf Móricz Budapesten. — A boulletinok. — Gradus ad parnassum — Herostratesi dicsőség. — Bevert koponyák és ablaküvegek — Ünnepély az ischlaiak javára. — Napolyi éj. — Szt.-István-napi ünnepély. — Leghajózas. — Semmi sem lehetetlen!)

Scharf Móricz Budapesten van!

Ez a hét legtöbb eseménye!

Igazi esemény, mely mint futótűz hozta izgalomba az egész fővárost, s már is okozója volt nehany rendőrkoponya és ablaküveg beveretésének.

A mano hitte volna, hogy ez az apró süvölvény, a ki még jóforman át sem lépte a zsebkendő korszakot, az egész ország, sőt az egész világ érdeklodésének központja lehet.

Minden lépéséről, minden szaváról, minden mozdulatáról tudósitásokat hoznak a lapok, s nyilatkozatait fölegyzik mint a fejedelmek és nagy államferfiak sulyos jelentőségü enunciatiolt. Lenjük szemének bandzsai tekintetét és kabátjának barna koczkáit s boulletinokat állitanak ki étvagyáról és czipőjének suvikszolatlan állapoteról.

Ime a gradus ad parnassum.

Dolgozzál, munkálkodj szerényen, zajtalanul, ernyedetlen szorgalommal, hass, alkoss, gyarapits, hogy a haza fenyre derüljön: az ördög se fog veled törödni, észre sem vesznek ép ugy, mint a levegőt, melyet beszivunk, — de tanulj meg kibékülni Herostrates dicsőségével, forgasd fel a társadalmi rendet, beszélj, irj hóoortokat farizeus-képpel, dicsöitsd az vak népet és szoritsd mint a feldühödt vérebeket, gondolj mere-zet és gyalázatosat, tiperd lábbal mindazt, a mit a társadalom, a korszellem szentnek, magasztosnak tanitott és osztályrészed lesz a — dicsőség!

Szomoru dicsőség biz ez, de hat a rothadt almának mindegy, ha pocsolya is, csak a felszinen uszhassék.

Hát bizony Scharf Móriczka is egy csomó más embertel, a kik meg mindig hangadóknak tekintik magukat, mert nagy hangokat adnak magukból, szintén a felszinen usznak, a mi inkább annak a csomónak a szégyene, mint a Móricz fiue, mert hiszen meg vagyon irva, hogy: „bove majore discit arare minor.“

És különben is vissza kezd már jönni ez a kis fiu is régi ember formájába, a miből — kik, kik nem, ennek megbirálása nem engem illet — kivetköztették.

De csak most veszem észre, hogy magam is milyen sok tért szenteltem az eszlári pör e hátulgombolós hősének . . . Hanem hát bizony nem tehetek róla, ha az arrai uszom.

A fiu most en vogue van.

A szállodából, melyben lakott valósággal meg kellett őt apjával együtt szöktetni, mert a „Fehér hattyu“ (itt voltak szállva) egész napon át ostromnak volt kitéve a község részéről és — mint az olvasó a lapokból már bizonyára értesült is — a néptömeg összeütközésbe is jött a rendőrséggel, a minek a fentjelzett koponyák és ablaküvegek beverése volt az eredménye.

Scharfék tehát most incognitó tartozkodnak a fővárosban, hol le is szándékoznak telepedni.

*

Az eszlári pör ugyan teljesen lekötötte egész Magyarország figyelmét, de a rituális örültség handa-bandáiba is belevegyült az a fájdalmas sikoltás, mely a szerencsétlen Ischia-szigetről az egész emberiséget fölrázta.

Hozzánk is elhatott ez a jajszó és már meg is alakult a nagy bizottság, melynek tagjai között társadalmi életünk legkiválóbbja vannak, kik szövetkeztek arra, hogy a szerencsétlenek javára nagy ünnepélyt rendez.

Ez ünnepély programmja még nincs ugyan vázlatosan sem megállapitva, de már annyit előre is mondhatunk, hogy oly arányokat és mérveket fog ölteni, hogy a magyar főváros már rég nem látott olyat.

A Margitsziget lesz szinhelye az ünnepélynek, s ezen a földön felejtett paradicsomon folynak majd le olyan látványosságok, miket csak a leggeniálisabb agyvelők kifundálhatnak.

Lesz többek között egy nápolyi éj a szigetre varázsolva, mely olyan szépnek igérkezik mint, mint . . . hogy is mondjam csak . . . mint egy nápolyi éj . . .

Talán még annál is szebb!

Éppen mint a hogy egy vidéki barátom szebbnek találta a mult hónapok a nemzeti szinház egy operai előadásán látott napkeltét, ez igazi napkelténél.

*

Szent Istvánra is nagy ünnepély készül, mely már elöreveti árnyékát, azaz, hogy inkább fényét.

Az idén nem áll ugyan a rendőrség élén br. Aczél Béla, mindazonáltal szintén sokat igér.

Künn lesz most az egyszer az Orczy-kertben és a programm léghajó-felszállással is dicsekszik . . . persze csak ugy, ha szél nem lesz, mert a levegőben tudvalevőleg még nincsenek sinek lerakva . . . De még lehetnek!

Mert hiszen semmi sem lehetetlen többé, mióta Scharf Móriczka ismét minden reggel felrakja az imaszijakat és héber nyelven imádkozik Jehovához!

Hevesi József.

natositotta; az utczák tisztántartása érdekében állandó utczaseprőket alkalmaz julius 1-től, ideje tehát, hogy a polgárok is tegyenek meg annyit, hogy udvaraikat gyakrabban tisztogassák, mint eddig tették, s akkor lassan-lassan megtisztulunk azon piszoktól, mely minden idegennek, kik városunkba vetődik, feltünik. Ne sajnálják polgáraink azt a kis költséget, melybe udvaraik kitisztitása kerül, mert a gyökeres tisztogatás csak egyszer szükséges, a további tisztaság már a felügyelettől függ.

A pénzintézetek és részvényvállalatok országos nyugdij-egyesülete.

Az alant közölt felhiváshoz kivánunk még csak néhány szót füzni.

Magyarország pénzintézetei és részvényvállalatai ma már nemzetgazdaságunk oly nagy számban fennálló tényezői, hogy meg kell ragadnunk minden momentumot, mely azok felvirágoztatását és megszilárditását czélozza.

Egy ily fontos mozzanat azok tisztviselői nyugdijaztatásának kérdése is. Fontos, mert e kérdés kiható ereje épen ugy a messze jövő, mint a jelenė és mert egy intézet, egy vállalat első s legerősebb támaszoszlopa a tisztviselői kar, melyet csakis a jelenneli megelégedettség és a jövőbeni bizalom képes szilárddá s munkaképessé tenni. Ez pedig az eddigi tapasztalatok nyomán egyedül a nyugdij-intézmény istápolásának kizárólagos joga.

Pénzintézeteink tulnyomó része foglalkozott már a maga körében létesitendő nyugdij-alap kérdésével s ha azok egynehánya végeredményül teremtett és dotál is egy nyugdij alapot, az — eltekintve egy-két intézettől — sohasem fog rendeltetésének megfelelhetni, mert a dotatio csekélysége mellett nincs meg azon tömeges egyesülés, mely a nyugdijintézmény feltétlen alapját képezi.

A pénzintézetek, saját nyugdij-alap képzésével három lehetőségnek mennek elibe: a nyugdijalap ugyanis annak idején kevésnek, nagynak vagy épen elégségesnek bizonyulhat. Ha kevés, a folyó nyugdijkötelezettségek betartása mellett meg lesz támadva az évi nyeremény; ha nagy, meg van röviditve a mult; ha épen elégségesnek bizonyul, azon esettel áll szemben az intézet, hogy óriás tőkével oldotta meg azon feladatot, melyet sokkal csekélyebb kiadással is megoldhatott volna.

Ha egy intézet nyugdij-igények alapitásával kötelezettségbe ment, azt be is kell, hogy tartsa Pedig az eddigi, a minden mathematikai támpont nélküli önálló nyugdijalap-képzés mellett, az azt létesitő intézet a legnagyobb bizonytalanságnak megy elébe, mert nem rendelkezik azon tömeggel, melylyel az eshetőségek elleni jövő-biztositás elmélete leszámol. Ez csakis egy közös nyugdijintézet körében állitható elő, mert csakis itt a tömörülésben, a tömegben, tehát a nagy számokban érvényesül a véletlen törvénye és válik természetes dologgá az, mi egyes elvont esetekben, mint véletlen közbejött esély szerepel.

Okadatolt tehát a pénzintézetek és részvényvállalatok kebeléből kiindult azon mozgalom, mely a kölcsönös szövetkezés alapján egy „Orsz. nyugdij-egyesület"-et kiván létesiteni, okadatolt már azon indokból is, mert Magyarország számban egy ezeret meghaladó pénzintézetei és részvényvállalatai magukban foglalják azon tömeget, mely nemcsak erkölcsileg biztositja annak lételét, hanem birja azon mathematikai alapot is, mely egyedüli garantiája egy messze évekre kiható számitással dolgozó egységes nyugdij-intézménynek.

Üdvözöljük a pénzintézetek és részvényvállalatok e rendszeres nyugdij-intézet létesitése iránt meginditott mozgalmat, üdvözöljük a „Magyar orsz. bank részvény-társulatot", mert ismét egy oly hazafias intézmény életrehivásának állott élére, mely száz- és százezereket kezelő pénzintézeti tisztviselőknek az aggkorra, vagy a véletlen esélyeiből származott nyomor és családtagjaiknak a véginség elleni való biztositásával oly tényt mozdit elő, mely nemcsak humanistikus, hanem hazai intézeteink és vállalataink szempontjából — tekintettel éppen az általok kezelt óriási érték, mint közvagyonra — a legégetőbb szükség kifolyása is.

Üdvözöljük a „magyar pénzintézetek és részvényvállalatok országos nyugdij-egyesületét" és azon reményünknek adunk kifejezést, hogy ugy a pénzintézetek, mint egyéb részvényvállalatok, csak sorakozni fognak tudni oly intézmény zászlója alá, mely önjavukat czélozva, messze jövőbe kiható számitása s végeredményével moralis tekintetekből is méltó helyet fog közgazdasági intézményeink sorában foglalni.

Z.

Felhivás

a Magyar Pénzintézetek és Részvény-Vállalatok Országos Nyugdij-Egyesületének létesitése tárgyában.

A pénzintézetek és részvényvállalatok tisztviselőinek nyugdijaztatása iránt megindult mozgalom már első csirájában méltán költötte fel a legszélesebb körök érdeklődését s tekintve, hogy minden pénzintézet és részvényvállalat sikeres működésének egyik alapföltétele a jövőjét biztositva tudó, anyagi gondoktól ment, ügybuzgó tisztviselői kar odaadó közremunkálkodása, a társulati tisztviselők általános nyugdijaztatásának mikénti szervezése oly fontos kérdésként jelentkezik, mely méltán hivja fel figyelmünket.

Pénzintézeteink s részvényvállalataink legnagyobb része foglalkozott is már a maga körében létesitendő nyugdij kérdésével, nehánya teremtett és dotál is nyugdijalapot, azonban ezek — eltekintve egy-két intézettől — rendeltetésöknek soha sem fognak megfelelhetni azért, mert a dotatió elégtelensége mellett hiányzik a tömeges egyesülés, a nyugdijintézmény életképességének ez első feltétele.

A saját külön nyugdij-alap létesitésének és kezelésének néhézsége, szemben a valóban csekély áldozatok árán legnagyobb biztosság mellett elérhető előnyökkel, melyeket egy, az erők egyesitése mellett a kölcsönösségi elmélet mathematikai alapján nyugvó általános nyugdijintézet nyujt tagjainak: minden kétségen felül helyezi ez eszme életrevalóságát és gyakorlati kivitelének számos előnyeit.

Helyes irányu volt tehát a hazai pénzintézetek és részvényvállalatok kebeléből kiindult s egy orsz. nyugdij-egyesület létesitését czélzó azon mozgalom, melynek a mult évi augusztus hó 20-án Budapesten tartott országos értekezlet volt első nyilvánulása, s egy országos szervező bizottság kiküldése, az első lépés az eszme megvalósitása felé.

Az 1882. november hó 27-én Budapesten 278 vidéki pénzintézet részvéte mellett tartott országos értekezlet az eszmét örömmel üdvözölvén, az országos szervező bizottság ugy vélt feladatának legjobban megfelelhetni, hogy mig egyrészt magát szaktekintélyek által kiegészitve, egy alapszabálytervezetet dolgozott ki s megszerezve a biztositási szak egyik kiváló férfia, Lewin J., a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatójának közremüködését, a tervezetet mathematikai szempontból felülvizsgálta; addig másrészről az eszme gyakorlati megvalósithatása végett megnyerte a „Magyar országos bank részvénytársulat" támogatását és közremüködését.

Midőn tehát a „Pénzintézetek és részvény-vállalatok országos nyugdijegyesülete" alapszabálytervezetének egy példányát ezennel áttanulmányozás végett megküldenők, van szerencsénk a pénzintézeteket, részvényvállalatokat, társaságokat, egyleteket és szövetkezeteket az egyesületbe való belépésre felkérni s a Budapesten, 1883. augusztus 19-én d. e. 10 órakor a „Magyar Országos bank" helyiségeiben, V. ker., Nádor-utcza 9. sz. alatt tartandó a l a k u l ó k ö z g y ü l é s r e meghivni.

Miután pedig az alakuló közgyülésen csak azon intézetek s tisztviselőik vehetnek részt, a melyek és a kik kötelező belépési nyilatkozataikat a közgyülést legalább is 8 nappal megelőzőleg beküldötték, kérjük a mellékelt A) és B)-vel jelölt nyilatkozatokat, a kár mint pártoló, akár mint rendes tagok kitöltve, a Magyar orsz. bank részvény-társulatnak (Budapest, V. ker., Nádor utcza 9. szám) annak idején beküldeni.

Azon reményben, hogy ugy a pénzintézetek és részvényvállalatok, mint azok tisztviselői saját jól felfogott érdekökben az eszmét nemcsak örömmel üdvözlendik, hanem azonnali hozzájárulásuk által már az alakitás első és legszebb tényében is részt veendenek, vagyunk szives értesitéseik várásában

Budapesten, 1883. év május havában

Az országos szervező bizottság nevében:

Beretvás Endre,
elnök,
a magyar országos bank vezérigazgatója.

Lovag Falk Zsigmond,
helyettes elnök.

Zachár Gyula,
jegyző.

Ábray Károly	**Udvary Ferencz**	**Schneller G. Alajos**
Kőváry László	**Pósch Gyula**	**Vepély Ferencz**

bizottsági tagok.

A külföldön kötött házasságokról.

— Miniszteri rendelet. —

A belügyminiszterium vezetésével megbizott magy. kir. miniszterelnök, f. évi 31,453 sz. alatt a következő körrendeletet intézte az ország összes törvényhatóságaihoz:

„Egy konkret eset alkalmából már 1876-ban felmerült volt a miniszterium kebelében azon kérdés, hogy mely hatóság illetékes a külföldön megkötni szándékolt házasságnak érvénye vagy érvénytelensége felől előzetesen nyilatkozatot adni?

Minthogy pedig hazai törvényeink ily előzetes nyilatkozat kiállitására egy hatóságot sem hatalmaznak fel, és törvényeink ezen hiányossága s honosaink és a külföldiek között egyre élénkebbé való kölcsönös érintkezések s ebből kifolyólag a gyakoribb eljegyzések folytán mindinkább érezhetővé lett: beállott annak szüksége, hogy ezen kérdés szabályozása iránt addig is, mig a törvényhozás végleg intézkedni fog, a miniszterium saját hatáskörében, habár ideiglenesen, intézkedjék.

Ennélfogva a m. kir. minisztertanács 1876. évi október 3-án 41. sz. alatt hozott határozatában kimondotta volt, hogy „jövőben az az iránti bizonylatokat, vajjon a külföldön kötni szándékolt házasság. itthon törvényszerünek fog-e elismertetni, vagy sem? — a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur fogja kiállitani, a z illető egyházi hatóság, kétes esetekben pedig a m. kir. i g a z s á g ü g y m i n i s z t e r i u m véleményének meghallgatása mellett."

Ezen minisztertanácsi határozat intézkedéséről a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur részéről az összes egyházi hatóságok annak idején oly felhivással értesittetnek, hogy a lelkészi hivatalok a szóban levő bizonylatok kiállitásától, a minisztertanácsi határozat értelmében, tiltassanak el.

Legujabban annak szüksége merült fel, hogy ily bizonylatok kiállitásától a közigazgatási hatóságok és községi elöljáróságok is eltiltassanak.

Osztrák egyházi és világi hatóságok részéről ugyanis ismételve tapasztaltatott és panasz tárgyává tetetett, hogy ily házasodási bizonylatokat, a fentebbi miniszteri tanácsi határozat ellenére, magyarországi közigazgatási hatóságok, sőt községi elöljáróságok is adnak ki a monarchia tulsó felében házasulni szándékozó magyar állampolgárok részére; ily bizonylatokban olykor még az is kijelentetvén, hogy a miniszterium nevében és képviseletében állittattak ki.

Ezen gyakran sok költséggel és utánjárással megszerzett, azonban illetéktelenül kiadott bizonylatokat az illető osztrák lelkészi hivatalok természetesen nem vehetik figyelembe s ha most már az illető házasulandókat a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium bizonylatának megszerzésére utalják: ezek a lelkész eljárásában sok esetben csak akadékoskodást látva, inkább lemondanak a tervbe vett házasságról, vagy konkubinátusra lépnek, semhogy a szükséges bizonylat megszerzése érdekében tovább is fáradozzanak és költekezzenek.

Felhivom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket a végből, hogy az illető hatósági közegek és a községi elöljáróságok a fentebb emlitett minisztertanácsi határozat tartalmát megismerjék, megértsék és ahoz szigoruan alkalmazkodjanak, illetőleg a minisztertanácsi határozatban érintett bizonylatok kiállitásától — mire nézve kizárólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur illetékes — fegyelmi büntetés terhe alatt tartózkodjanak, az e részben hozzájuk forduló feleket pedig a többször emlitett minisztertanácsi határozat értelmében a kellő utasitással ellátni kötelességöknek ismerjék.

Kelt Budapesten, 1883. évi aug. hó 1-én.

T i s z a , s. k.

Meghivás.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottmánya csütörtökön f. évi augusztus hó 16-ik napján délelőtt 11 órakor — a megyei palota törvényszéki részében 1-ső emeleten lévő végtárgyaló teremben — rendkivüli közgyülést tartand, melyre van szerencsém a törvényhatósági bizottmány tagjait tisztelettel meghivni.

A rendkivüli közgyülés tárgyai:

1. Zenta város tanácsának a tiszai állandóhid gyökeres helyreállitása iránt tett intézkedésről szóló jelentése, ugy Kozics István és érdektársainak a jelzett hid kijavitása tárgyában megtartott árlejtés eredményét jóváhagyó 171. számu képviselőtestületi határozat ellen benyujtott felebbezésének elintézése.

2. Nemes-Militics községének az ottani rozzant templomtornyának kiépitésére vonatkozó határozatának jóváhagyása.

3. Topolya községének az ottani vasuti indóházhoz vezető müút földmunkáinak elkészittetésére vonatkozó határozata.

4. Joanovits Nikola és társainak az Ó-Futtakon f. évi julius hó 2-án tartott jegyzőválasztás ellen benyujtott felebbezése.

5. Madaras községének községi csendőrsége szervezése tárgyában alkotott szabályrendelete.

6. A garai községház telépitésére vonatkozó községi képviselőtestületi határozatnak elintézése.

Kelt Zomborban, 1883. évi augusztus hó 7.

Schmausz Endre s. k.,
alispán.

HIREK.

Belügyminiszteri rendelet. A törvényhatóságok Tisza Kálmán belügyminisztertől a közetkező rendelet vették: Az 1883. évi XXXV. t.-c. végrehajtásához §-ában felemlitett négy korosztályba tartozó volt egy évi önkéntesekből álló tartalékos egyének, ugyanezen törvénycikk 4. §-a értelmében — a cs. és kir. közös hadügyminiszter urral egyetértőleg, — folyó évi junius hó 30-ával a közös hadsereg tartalékából, a m. kir. honvédség szabadságolt állományába fognak áthelyeztetni. Tudvalevő, miszerint az idézett törvény alkotása azon szükségből eredett, hogy a m. kir. honvédség szabadságolt állománybeli tisztikarának létszámában mutatkozott igen érzékeny hiánynak minél teljesebb fedezése eszközöltethessék. Hogy a honvédelmi miniszter ur a törvény ezen intézkedését a m. kir. honvédség előnyére haladék nélkül és a lehető legnagyobb mérvben értekesithesse, e végből elrendelte, miszerint a kezdetben idézett törvénycikk alapján a honvédség szabadságolt állományába áthelyezendő egyének — és pedig ugy a tisztek, mint a legénység állományába tartozók — az ez idei őszi fegyvérgyakorlatokra kivétel nélkül beidéztessenek, s ez által egyrészt a magyar vezényszót elsajátithassák, másrészt pedig, hogy a honvéd intézmény sajátlagos viszonyaival megismerkedvén, eként kivételes áthelyeztetésüknek célja minél előbb eléressék, s igy a honvédség fokoztassék és biztosittssék. Az imént jelzett cél azonban csak azon esetben leend teljesen elérhető, ha a már emlitett XXXV. t.-cikk alapján a honvédséghez idő előtt áthelyezett tisztek a folyó évi fegyvergyakorlatban mindnyájan részt veendnek. Miután a folyó évi őszi fegyvergyakorlatok augusztus hó közepe és szeptember hó vége közti időszakban fognak megtartani, s miután a honvédség érdeke azt kivánja, hogy a közszolgálatban álló honvéd egyének, — tehát esetleg a törvényhatóságnál alkalmazottak is — a fegyvergyakorlatra való bevonulásban — hivatalos elfoglaltsága vagy nélkülözhetlenség cime alatt — ne akadályoztassanak, figyelmeztetni kivántam a törvényhatóságot, hogy a netalán szükségessé válandó helyettesitések iránt az intézkedések már most megtétessenek valamint, hogy az ügyek beosztása, a szabadságolások engedélyezése már jó eleve akként szabályoztassék, hogy az emlitett osztályzatba tartozó egyének fegyvergyakorlatra való bevonulása által a köz-

szolgálat menete fennakadást ne szenvedhessen. Budapesten, 1883. julius hó 28-án. Tisza s. k.

Közegészségügyi bizottságok a vidéken. A bpesti királyi orvosegylet felhivást bocsátott ki, a melyben, a még mindig fenyegető kolera-járvány behurczolhatásával szemben, a nagy közönséget a közegészségügyi törvények által elrendelt törvényhatósági egészségügyi bizottságok felállitásának sürgetésére szorgalmazza. E bizottságnak feladata lenne első sorban a közelebb mult kolera-járvány alkalmával szervezett tapasztalatokat és adatokat összegyüjteni s ezekből kutatni az okokat azon körülmény felderitésére, hogy mig egyik községben a járvány dühöngött, addig a szomszéd községben legfeljebb szórványosan lépett fel, kutatni a viszonyokhoz alkalmazkodva, hogy lehet ártalmas az egészségre itt és amott s azután mennyire lehet a bajon segiteni. A közegészségügy előmozditása érdekében fontos ugyan általában véve az élelmi szerek piaczi ellenőrzése, de a pusztitó járványokkal, nevezetesen a kolerával szemben ez másodrangu kérdés, a mennyiben azt sem megjelenésében, sem tovább terjedésében meg nem akadályozza. Sokkal fontosabbak ennél a talaj, a lakás és az ivóviz kérdései, melyekre az egészségügyi bizottságoknak első sorban kell figyelmöket forditani. A vizszolgáltatás ügye ugyanis hazánk jelentékeny részének a legnagyobb nyomorusága; a sok vérhas, hagymáz, a gyermekek bélhurutja és más hasonló betegség határozottan a rossz ivóvizben találja egyik okát s a kolera fertőző anyagának egy vivője szintén a szennyes ivóviz lehet. A lakásviszonyok még kedvezőtlenebbek, a mennyiben a házak számos helyen magas földárral biró talajon sárból épittetnek, padozatlanok, ablakaik kicsinyek s ezt sem használják szellőztetésre; az ily nedves levegőjü és földü házak aztán a fertőző betegségek legtermékenyebb góczpontjai. Az egészségügyi bizottságoknak feladata lenne vidékeiknek megfelelő épitkezési szabályokat dolgozni ki s felvilágositani a népet, hogy lakásaikat egészségesebben épitsék még áldozatok árán is, mert később a befektetett tőke a jó egészségben, hosszabb élettartamban és nagyobb munkaképességben dusan meghozza kamatait.

Kérelem az izr. hitközségekhez. Az orsz. magyar izr. tanitó-egyesület f. hó 20-án tartja rendes közgyülését. Ezen közgyülés alkalmat szolgáland a magyar zsidó tanitóságnak saját anyagi és erkölcsi állapotának javitásán, valamint a zsidó iskola jóllétét előmozditó eszközök megválasztásán s illetőleg foganatositásán tanácskozni, tehát felekezeti életünk legfőbb tényezői képezendik tárgyalásaink alapját. Világos, hogy a zsidó hitközség jól felfogott érdekei is megkivánják, hogy a hazai zsidó tanitóság mennél több tagja megjelenjen a közgyülésre, hogy határozatainak, melyek bizonyára ugy a tanitóra mint az iskolára nézve csak alkalmasak, czélszerük és üdvösek leendenek, annál nagyobb hatása legyen. Az eszmecsere, mely ily alkalommal az iskolaélet minden mozzanata fölött a tanitók közt folyik, hivatva van a tanitót serkenteni, buzditani, felvilágositani, a szent ügy iránt lelkesiteni, tapasztalatain alapuló nézeteit tisztázni, véleményeit módositani, törekvéseit kellő irányba hozni, szóval tevékenységét hathatósabb lendületbe hozni. Hanem a tanitók anyagi helyzete olyan, hogy az utazás költségeit nem fedezhetven, a legtöbb esetben kényszeritve van otthon maradni, noha hivatási kötelességérzete sorakozásra ösztönzi. Ezért fordulunk a t. cz. izr. hitközségekhez azon kérelemmel, kegyeskedněk tanitóit a közgyülésre való utazásra anyagi támogatás által nagylelküen buzditani és igy a hazai zsidó iskolaügyet előmozditani. Az országos magyar izr. tanitóegyesület elnöksége. — Hisszük, hogy ezen kérelem a zombori izrael. hitközség kebelében is viszhangra fog találni. Ugy tudjuk, hogy ezen országos tanitó-egyesületnek helyben is van tagja, kinek különben is kötelessége volna a közgyülésre fölmenni. Ha tehát a hitközség e czélból némi anyagi segélylyel is támogatni fogja, a fontos czél eléréséhez kötelességszerüleg hozzájáruland s megmutatja, hogy a kor niveau-án áll.

Másodizbeni kérelem! Az aranygerenda utczában oly randaság létezik, hogy minden ember utálattal fordul el az ily meg nem nevezhető csunyaságtól. Azok pedig, kik ezen utczában laknak, kénytelenek ez uton a tek. városi rendőrséget és egészségügyi tanácsot kérni, hogy szüntesse be ezen borzasztó állapotot. — Ugyanezen utczában még egy másik tovabbb nem türhető állapot létezik, ugyanis: a járdán a viz folyik, az utcza közepén és a házak előtt pedig posvány és iszap állandóan ott van, a nélkül, hogy bármely hatósági s illetékes közeg ezen bajon eddig segitett volna. Kérünk azonnali és gyors intézkedést.

Előmunkálati engedély. A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. ministerium Schwarz Ármin vállalkozó mérnöknek, egy Keczeltől Császártöltésen, Nadudvaron, Sükösdön és Csanádon át Bajára, és innen folytatólag Vaskuton, Garán, Gákován át Zomborba vezetendő II. rendü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Hamis szazas. A szabadkai vasuti pénztárnak a szegedi központi pénztárhoz minap érkezett pénzkészletében a pénztárnok egy h a m i s s z á z a s r a a k a d t. A hamis bankjegy oly hüen van utánozva, hogy pénzismerő, gyakorlott szemet is tévedésbe ejthet. A pénztárnoknak, ki a hamis pénzt fölismerte, eleinte a papiros különös finomsága tünt föl s később azonban, hogy vizsgálni kezdé, rájött, hogy a száz forintos jelzés mezeje, mely kékszinü szokott lenni, a pénzen fekete szint játszik. A legkisebb részletekig hü különben a bankjegy. Fényképből készült legfinomabb kézrajzzal. A vasutigazgatóság vizsgálatot rendelt el az ügyben.

Deák Andor e hó 10-én Csonoplya község jegyzőjévé lett egyhangulag megválasztva.

Hornischek Henrik ujvidéki kath. főgymnáziumi helyettes rajztanár, — a vallás és közokt. miniszter által — rendes gymnz. rajz tanárra neveztetett ki.

Budapest ostrom állapotban van. Egész nap, egész éjjel katonai kordonok zárják el a zavargások szinhelyét. Lovasrendőr- és tüzér-őrjáratok czirkálnak szanaszét. Az ujpesti gyárakat katonság tartja megszállva. Főkapitányi rendelvény szerint az utczán csoportosulás tilos. A katonaság és rendőrség föl van hatalmazva, hogy fegyverét használhatja. Szigoru intézkedések daczára kordonon kivül éjjeli tiz óra után több ponton rendzavarás történt. A rendőröket kövekkel dobálták, mire ezek l ö t t e k s t ö b b z a v a r g ó t m e g s e b e s i t e t t e k. — Tömeges elfogatások történtek, fosztogatás nem fordult elő.

Perczel Béla országbirói helyettes, e hó 9-én Parcsetits Félix Ujvidék város főispán és Lobmayer tszéki elnök társaságában Ujvidékről Kameniczra tett kirándulást.

Sztanisicsról értesitenek, hogy ott cséplőgépek körüli szerencsétlenségek igen gyakoriak. Ezen a héten 5 kisebb nagyobb baleset történt.

Radicsevits Brankó szerb költő sirjára, a Montenegrói fejedelem egy müvészi kivitelü ezüst koszorut küldött. A koszoru Ujvidéken lefénykepeztetett s most Karlóczán a congreszusi teremben közszemlére tétetett.

A dinye-saison közeledtével ismét fölmerült az a kérdés, vajjon a dinnye élvezet csakugyan olyan ártalmas-e, mint átalában hiszik. Sokan abban a véleménybe vannak — irja egy szaklap — hogy a dinnye étvágyrontólag hat, s e mellett a kolera és más betegségek megkapására hajlandósitja az embert. A dologban azonban alig van valami igaz, mert a dinyében, valamint a dinnyefa — Carica papaja — gyümölcsében egy pepszin-féle anyegot találtak, a pepszin pedig nemcsak, hogy az emésztést előmozditja, hanem annak legfőbb feltetélét képezi. A koleránuk a dinnyeevéssel való összefüggését abból lehet magyarázni, hogy a legtöbb és mondjuk legroszabb dinnyét a szegényebb néposztály fogyasztja, mely hiányos táplálkozásán igy kiván segiteni. Hogy aztán a roszul táplált néposztály legtöbbet szenved a kolerától és másféle jarványos betegségektől, az igen könnyen érthető. Annyi tény, hogy a dinnye a beleket lehüti, ez okból a francziák borssal, vagy paprikával, a németek pedig czukorral és borral füszerezve eszik, hogy eme hatást ellensulyozzák. Vannak azután olyanok is, kik — burnotott tesznek hozzá!

Névváltoztatás. Eckstein Zzigmond a bajai kölcs. segélyzőegylet másodkönyvelője, vezetéknevét „Sziklai"-ra változtatta.

Spitzer Benő bajai lakos kiskoru Ernő nevü fiának nevét „Ormos-ra" változtatta.

Hymen. Kollár Agoston jeles szakképsettségü fiatal könyvkereskedő eljegyezte Krause Anna kisasszonyt, özv. Krause Ferenczné bájos leányat Baján.

Gyermekrablás. A kir. tábla szünidei büntetőtanácsa a minap egy szédelgő bünpörét tárgyalta, a ki fejebbezésében élettörténetét a következőkben irta le: Kohn Ferencznek hivják, szülei kis gyermekkorában elhaltak, mint árva bolyongott az élet tévetég utain, minden rokoni támasz és segitség nélkül. Sok küzdelem és nehézség között hatosztályu gimnáziumi tanfolyamot végzett, de megelégelvén az osztályrészeül jutott szenvedéseket, könnyebb és biztos megélhetési mód után nézett s beállott katonának. Itt azonban oly foglalkozásra kényszeritették, mely a lelkét régóta marczangoló elkeseredést csak növelte. Iróasztal helyett a sütőteknő mellé állitották s ő, a ki tollat szeretett volna forgatni, tésztadagasztásra lett kárhoztatva. E miatt több izben megszökött a katonaságtól, de az üldöző hatalom sujtó keze mindannyiszor utólérte, mig végre felülvizsgálat utján — belátva alighanem javithatlanságát — a katonaságtól is végképen elbocsátották. Ujra ott állott, a hol előbb, nyitva volt előtte a nagy világ, szabadon választhatott a pályák közt. Csakhamar leszámolt a körülményekkel és szédelgésre vetette magát. Felcsapott ügynöknek s majd mint szépitőszer elárusitó, 1881-ben több rendbeli csalást követett el Eszéken, a hol vagyonos embernek adta ki magát s az egyik vendéglőben derüre-borura csinálta az adósságot, mig egyszer aztán megszökött. De nem tudta feledni az eszéki élvezetes napokat s a következő évben szerencsét próbálni ujra megjelent ott, csakhogy most nem kiberetvált szakállal, hanem bajusz nélkül, angol módra. A szemfüles vendéglős azonban ráismert s a mi Kohnunk is tanácsosabbnak tartotta régi dicsőségének épen nem biztos tanyájától bucsut véve Zomborba menekülni. Hjah, de a villany századában könnyen utolérik már az embert s épen midőn Zomborban varrógépekkel a legjobb üzleteket csinálta, akkor tartóztatták le. A vizsgálat folyamán azután kiderült, hogy egy alkalommal Kohn gyermekrablásra is ráadta a fejét. Egy szegény földmives családnál feküdt betegen, a kik a legodaadóbb módon ápolták. De neki a háláról is furcsa fogalmai voltak. Ápolóját felfogadta fuvarosnak s ennek 9 éves kis leánykaját is magával vivén, azon ürügy alatt, hogy a gyermeknek játékszereket fog vásárolni, átvitte magával a Dunán. Ekkor már szépitő szereket árult s egy faluba tért be, hol a kis leánynak egy nagynénje lakott. A leányka, meglátva nénjét, örömrepeső szivvel futott hozzá, folyton kiáltva: néni, néni! A néni kérdőre vonta az ügynököt, hogy a kis leány miként jutott hozzá s midőn zavarát látta, elvette tőle a gyermeket, az ügynök pedig rosszat sejtve megugrott. A zombori törvényszék bünösnek mondotta ki a b. t. k. 317. §-ába ütköző gyermekrablásban s a 380. §. szerint minősülő és 383. §. szerint büntetendő csalásban. A kir. tábla azonban, minthogy a kir. ügyész által emelt egy csalási vádra a törvényszék itélete nem terjedt ki, az itéletet feloldotta s a zombori törvényszéket uj itélethozatalra utasitotta.

A hit jutalma. „Budapest. Tekintetes ur! Körülbelül egy hónapja, hogy megkezdtem a Brand-féle svájczi labdacsok használatát, azon hitben, hogy végre föltaláltam az engemet gyötrő székrekedések arcanumát. E hitemet a legfényesebb eredmény igazolta is, mert azok használata egészségemet teljesen helyreállitotta. Nem mellőzhetem, hogy önnek e szeréért legmélyebb hálámat ki ne fejezzem. Tisztelője: Potteri J. nyugalmazott honvédezredes, Nemzeti szálloda. (Brandt Richard gyógyszerész urnak Zürichben Svájcz.)" A Brand R-féle svájczi labdacsok, mivel a vért tisztitják, a legtöbb kronikus betegségben a legjobb sikerrel használhatók. E mindnyájunk által nagyra becsült szert illetőleg szükséges arra ügyelnünk, hogy használatra a valódi labdacsokat szerezzük meg. Minden doboz czimlapján kell, hogy Brand Richard néváláirása, s a svájczi fehér kereszt vörös mezőben meglegyen. Egy doboz ára a gyógyszertárakban 70 kr.

NOVELLA-TAR.

Dekameron.

Irta: MÜLLER GYULA.

XLVII.

KASINDULA.

(Folytatás.)

A vasogák, a kik keserü boszuval tapasztalák, mikép bázaik földulattak, testvéreik lemészároltattak, asszonyaik ellhurczoltattak, s roppant marha-csordaik zsákmányul estek, imigy kiáltának föl, s ezt a rejtező Kasindula is hallhatta:

„De hát miféle ember ez tulajdonképen, a ki hyéna módjára éjjel lepi meg az ellenséget, s miután vérrel tölti ádáz gyomrát, a napvilágnál ismét eltünik. De majd kezeink közé kerül s véres boszut állunk rajta."

Azután meg ily méltó gyalázatot szórtak fejére:

„Mily gyáva, nem ember ő, de rosszabb Miranbónál is, a ki rabló, de legalább bátran szembe száll az ellenséggel. Ha ezt Suna meg fogja hallani, maga is eliszonyodik tőle!"

Azonban Kasindulát a szerelem s dicsőségszomj csak egyre ösztönzé titkos rejtekében maradva az éjt használni föl hős tettek véghezvitelére. Minden éjjel sarkukban volt, s minden éjjel vért ontott, s kegyetlen szomjúsággal öldökölt, gyujtogatott, rablánczba füzve a gyermekeket s a védtelen asszonyokat, megfosztva elleneit jogos tulajdonaiktól.

Kasindula azt hitte, hogy a győzelem mindig győzelem, ha nappal vagy éjjel vivja is ki, ha ravaszsággal, vagy nyilt föllépéssel.

Midőn aztán ily formán Rurát s harczosait teljesen megtörte s már nem vala harczos, a kit éjjel meg rohanhatott volna, nem marha-csorda, melyet elrabolhatott volna, s a vasogák elbujdostak, hogy a kegyetlen orvadász elől életüket biztonságba helyezzék, Kasindula összeolvasá zsákmányát.

7000 rabszolga vala lánczra füzve 2000 tehén és ökör, 3000 kecske s 500 juh legelt Dzsindzsában, Kasindula keble örömtől dagadozott, s szentül meg volt győződve, mikép a kabaka, a ki ily győzelmet nem aratott 2000 emberrel, belátandja, hogy ő többet tett Namudzsurilva s Setubánál s megjutalmazza őt, mint igérte volt.

Sietett haza Ugandába.

Utközben elképzelte, mint fogja őt a császár keblére ölelve fiául fogadni, mint lesz ő az ország katekirójává (állam kanczellárnak felel meg) s mint zengenek majd a lantosok őróla, dicsőitve oly hősként, a ki két nagy hatalmas fönöknél többet tett, pedig csak egyszerü kopi volt s mindössze 2000 harczossal rendelkezett.

Valóban Suna fény- s pompával fogadta is a győzőt.

Utja diadalmenethez hasonlitott. Mindenütt lelkes ujjongásba tört ki a nép, a merre ment. Kasindula méltán hihette, hogy Suna meg lesz vele elégedve.

Rura, a lázadó már megelőzte őt, követeket küldve, s csinos asszonyokat s mézédes marambát adó fejében.

Tehát Rura is meghódolt.

Mi gátolhatta volna még Sunát, hogy a győztessel meg ne legyen elégedve.

Suna összes fönökei jelenlétében fogadta őt. Ott Nana-Masurie az anyakirályné s bájos leánya Biri-Bonduk.

Kasindula úgy érzé, mintha már is keblén csüngne a királykisasszony kit ő egyedül óhajt birni, mert csak az teheti őt boldoggá.

Suna arcza komoly volt szemöldeit összevonta s a fönökök ezt látva némán szemlélték a hőst a ki mindig egyszerü sötét barna szinü háncs szövetből álló ruházatben volt, nem mint egy leendő katekiró, hanem mint egy valóságos kopi.

Kasindula leborult a földre s igy szólott:

„Dicső Kabaka, vissza jöttem, beváltam szavamat. Elmentem Dzsindzsába, a hol táborunkat rendbe hoztam, feleségeidnek tisztességes lakást épitettem, s a mint megtudtam, hogyan boszultak meg téged Namudzsurilva és Setuba a vasogovákon s vajorokon elég erősnek éreztem magamat, hogy a Rura s a szövetségesei által tett kihivásnak megfeleljek. Uram! Namudzsurilva s Setuba nagy fejedelmek s naponként megjelennek szined előtt én azonban csupán egy Seke Bobo alatt álló egyszerü mtolongéh vagyok. Nekem sem jószágom, sem házam sem feleségem, sem gyermekem nincsen s minden gazdagságom lándzsám s pajzsomból áll s egyedüli ruházatom ez az elnyütt mbugu.

Namudzurilva és Setuba száz rabszolgát s szarvasmarhát hozott és adott át neked kiválasztva maguk számára a szép asszonyokat s jobb marhákat, megtartva a legtöbb maranbát s a sört magunknak, én azonban ki salaamjaimat a halálos küzdelemben küldtem neked, én Kasindula, a kopi ezerszámra hoztam neked rabszolgáikat, gyermekeket s asszonyokat, szarvasmarhákat, barambát és sört. Kasindula mind Sunának adja."

Azután áhitattal kulcsolá össze kezeit s szemeit ég felé emelve igy végzé szavait:

„Tviyanzi, yanzi, yanzi, yanzi!"

Kasindula befejezé szónoklatát s mindnyájan várták Suna válaszát, bizonyosok lévén a felől, hogy e kiváló hős, kinek a szerencse annyira kedvezett, méltó jutalmat kap a királytól.

S azért e perczben, mindenki irigyelve tekintett reá s bizonyára maga a katekiró is szivesen állott volna ott helyében.

Suna fölállott s a fejedelmek s az összes jelenlevők földreborultak, hogy meghallgassák a rettegett uralkodó szavait. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Heti jelentés a budapesti gabonatőzsdéről.

Budapest, aug. 10. 1883.

Steiner József és Társa termény, gabona és bizományi czég jelentése.

Az üzlet szilárd, külföld nagy mennyiségeket vásárolt. Sajátságos, hogy külföld Magyarországban megvásárolt árukat Bécsben raktároztatja be, és mellözi a fővárosi közraktárakat az itteni roppant magas fekbérek és illetékek miatt.

Buza szilárd. Elsörendü 80 kl. piros aczélos 11.60, uj 77—80 kl. 11.25, 06 kl. 11. sárgás 10.40—11 frtig kelt. Gyertyámoson 9.85, Hódmező-Vásárhelyen uj 10—15.

Rozs szilárd. Elsörendü 7.85, közepes 7.60, Debreczen 7.20, Fényeháza 7.40.

Arpa takarmányáru 7.60, finomabb Szoboszlón 7.20. Beretyo-Ujfalu 8 frt. Vácz 925. Apcz. Szántón Chevalier 10.25.

Tengeri hibás 6—6.20, jó minöségü 6.45—6.55.

Zab régi 7 frtig. Uj 6.50—6.70.

Repcze hibás 15.50, elsörendü 16.50.

Konkoly 2.50 kelt zsákostul.

Bab Torpe aug. sept. szállításra állomásokon 12.40—12.75 köttetett.

Határidőüzlet. Szilárd hangulat mellett az árak emelkednek. Buza őszre 10.90, tavaszra 11.54. Zab őszre 6.67, tavaszra 7.10. Rozs őszre 7.80. Tengeri 1884. maj. jun. 6.65. Káposztarepcze aug. sept. 16.40.

Felelős szerkesztő:
MÜLLER GYULA.
Kiadók és laptulajdonosok:
Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Egy sarokház

Hodsághon, igen szép helyen, alkalmas mindennemü üzlet számára, olcsón s elfogadható föltételek mellett eladó.

Közelebbi értesitést nyujtanak a tulajdonosok **Eckert Pál** Zomborban, **Eckert Ferencz** Szabadkán, és **Eckert Mihály** Hodsághon. 6—6

Neumann V. és Fia

első budapesti gép-papir-lemez gyár

(alapitva 1866-ban) 10—10

Budapesten, népszinház-utcza 46.

ajánlja gép-papir-lemezeit mindenfele vastagságban, **könyvkötök, doboz- és böröndgyárosoknak** stb. kitünö minöségben, igen jutányos árakon. Továbbá

tüzmentes kő-pép-födélt

lemezekben és hengerben általánosan igen jónak elismerve. Tetözések jutányos árakon elvállaltatnak.

Utasok és utimálhák szállitása Amerikába

a legczélszerübb és legolcsóbb

Reif Arnold utján Bécsben,

I. Kolowratring, Pestalozzi-utcza 1. sz.

Végeladási hirdetmény!

Miután az ezelött „Müller Nándor"-féle üzlet legnagyobb részét nyilvános árverés utján megvettem, van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint nevezett üzlet helyiségében **férfi- és gyermek-kalapok, selyem-esernyők, bijouterieк, esőköpenyek, pamut, albumok, vállfűzők** (mieder) **nyakkendők,** s **keztyűkkel** a legnagyobb választékban beváráslási áron alul szolgálhatok.

Miután a végeladást helyben csak rövid ideig fogom fönntartani, esedezem a n. é. közönség minél sürübb látogatásáért.

Müller Mi.

Üzlethelyiség fő-utcza Milasevics-féle ház.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET

pártfogása alatt álló

termény- és bizományi-üzlet

iroda: Budapest, V., fő-út, Tüköry-palota.

Országos **termények** adásvételét bizományban teljesiti, költségelöirányzattal szolgál.

Csakis consignatiohoz szolgáltat költsönzsákot 7 uapra $^3/_4$ krajczárért

Raktárt tart: **valódi oliva olaj, gyári gépolaj, paraffin, gabonazsák, szekér-ponyva,** vizhatlan **kazaltakaró stb.**

Kivánatra árjegyzék bermentve küldetik.

5—3 **SZÁVOSZT ALPHONS.**

Kiválóan jó eczetet

saját eczetgyáramból, ugy nagyban, mint kicsinyben van szerencsém a n. é. közönségnek a közeledő őszi évadra, az uborka és paprika savanyitás végett felajánlani.

Tisztelettel

6—1 **Theodorovits Miklós G.**

Az üzletem Zomborban, **Galle Emil** ur háza sarkán, a gymnasiumnak átellenben van.

SOMMER és WENNIGER

első és legnagyobb

sirbolt és siremlékkövek raktára

Bécsben.

Ajánlkozik mindennemü kőfaragó s kövésnöki munkálatok helyreállitására, valamint a legteljesebb **családi sirboltok s emlékköveknek** stb., az osztrák-magyar birodalom minden részébe való szállitására.

20—12 **A kivitel pontos és finom. — Árak a legolcsóbbak.**

500

szép, kifogástalan szivarat lehet készíteni az en. cs. kir. dohány-gyárakban is használt

SZIVARKA TÖLTŐ-GÉPEMMEL

mely erczből igen csinosan készítve, 3 kulönféle erösségben, vékony, közepű, vastag különböző nélkül, használati utasitással együtt **65 kr. Csak akkor valódi, ha czégem bele van vésve.**

Az en szivarka-hüvelyem, szintén három erösségben, **csakis a valódi**

franczia-büzmentelküll

La Houblon-papirból (fehér) vagy **kukoricza**-papirból (sárga) következő árakon kapható:

Szipka réz nélkül, sima 1000-re	—.80
Szipka réz nélkül, elegáns arany-pergyűrű, 1000-re	1.20
Szipka réz nélkül, elegáns arany, kék vagy fekete pergyűrű, 1000-ri karton 500 darabbal	1.05
Szipka rezzel, sima 1000 darab	—.50
Szipka réz nélkül, elég aranyozv.	—.90
Szipkával, sima 1000 darab	1.80
Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete pergyűrű 1000 db	2.20
Közönséges tömö gepcsöke hozzá	—.40

Levélbeli megrendelések utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett. Ismételtek szazalékot kapnak.

26—4

Bejegyzett védjegy

ÓVAS! Hamisitásoktól megóvások czélja ból minden karton a fenti kersk. törvényszéknél bejegyzett gyár-jegy-gyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi **franczia szivarka és gépecskék raktára:**

WLACH ALBERT,

Bécs, Marahilferstrasse 38

(czélbat Franczstrasse 18.)

Harkányi gyógyfürdő

Harkányi gyógyfürdő

Harkányi gyógyfürdő

12—11

Magyarország, Baranyavármegyében,

fürdőidény május 1-téi szeptember 30-ig.

Ezen 50° R. természetes meleg ártezi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézeteihez tartozik, hanem a külföld hason gyógyintézeteit mindenben felülmulja. Vegyalkatrészeit illetöleg **Dr. Than Károly** vegytanár által teljesitett elemzés szerint kénes hévviz, mely ibianyt, büzenyt és mindeddig ismeretlen széneleg-kéneggözt tartalmaz.

Kitünö gyógyitási hatással bir **csuzos, köszvény, görvély, idült börkiütegekre, aranyér, nöbántalmakra, fogamzási hiányok, fehérfolyás, sebzések, daganatok** és higanyos gyógyszerek által okozott **mérgezésekre**, továbbá **máj-, lép**, általán **mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok** és **ivarszervi bántalmak ellen.**

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszerü gyógyforrásnál ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerest érdemli. E fürdö a maga nemében egyedüli, minden más akár belföldi, akár külföldi hasonjgyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmul; a mit különben az évről évre szaporodó vendégek száma is bizonyit.

Az utazásra ajánlható: budapest-pécsi vasut vagy Déli vasut budapest-kanizsa-barcsi vonala, állomás: **Pécs**, alföldi vasut Eszéken át Villányig, mohács-pécsi vasut, állomás: **Villány.**

Posta- és távirda-állomás.

Bovebb tudositást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdöorvos nyujt.

Harkány, 1883. junius 1-én.

A fürdő-igazgatóság.

Harkányi gyógyfürdő

Harkányi gyógyfürdő

Nyomatott Nadasch, Muzsik és Partlicsnál Zomborban.